

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXXVIII-a, Tulcea, 21-24 mai 2026

LIMBA GREACĂ VECHIE

Clasa a IX-a

I. Traduceți următorul text din limba greacă veche în limba română:

(40 p.)

Puterea lui Isus

Καὶ ἐμβαίνει αὐτὸς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἀκολουθοῦσι αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο¹ ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὰ κύματα ἐκάλυπτον τὸ πλοῖον· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. Καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐγείρουσι αὐτὸν καὶ λέγουσι· **Κύριε**, σῶσον² ἡμᾶς. Καὶ λέγει αὐτοῖς· τί³ δειλοὶ ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐπέτιμησε⁴ τοῖς ἀνέμοις καὶ **τῇ θαλάσῃ**, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη⁵. οἱ δὲ ἄνθρωποι **ἐθαύμασαν**· ποδαπὸς ἐστὶν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

(Evanghelia după Matei, 23-27, text adaptat)

Precizări lexico-gramaticale:

- (1) ἐγένετο – s-a produs, s-a făcut
- (2) σῶσον – salvează
- (3) τί – de ce
- (4) ἐπέτιμησε – aorist de la ἐπιτιμάω
- (5) μεγάλη – de la μέγας, μεγάλη, μέγα

II. Rezolvați următoarele cerințe, formulate pe baza textului de mai sus:

1. Analizați morfologic cuvintele îngroșate în text: *εἰς τὸ πλοῖον*, *Κύριε*, *τῇ θαλάσῃ*, *ἐθαύμασαν*.
Precizați și formele lor de bază (de dicționar). (10 p.)
2. Înlocuiți cuvintele flexibile din propoziția *ἀκολουθοῦσι αὐτῷ οἱ μαθηταὶ* cu numărul opus. (4 p.)
3. a) Identificați în text patru forme pronominale care să aibă cazuri diferite. (4 p.)
b) Păstrând cazul, schimbați numărul acestor forme pronominale. (4 p.)
4. Găsiți în text și transcrieți pe lucrare două verbe la indicativ prezent. Apoi scrieți formele acestora la indicativul aorist, la plural. (8 p.)

III. Pe acest vas atenian din secolul al VI-lea î.H., pictorul Phrynos a reprezentat trei personaje divine. Rezolvați următoarele cerințe:

1. Identificați cele trei personaje cu numele lor grecești și romane. (6 p.)
2. Identificați obiectele pe care le țin în mână personajele și precizați semnificația lor. (6 p.)
3. Descrieți, în 10-15 rânduri, episodul mitic pe care îl înfățișează pictorul Phrynos. Precizați și semnificația acestuia. (6 p.)
4. Priviți scaunul cu atenție. La ce episod mitic face aluzie artistul? (2 p.)

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXXVIII-a, Tulcea, 21-24 mai 2026

LIMBA GREACĂ VECHĂ

Clasa a X-a

I. Traduceți următorul text din limba greacă veche în limba română: (40 p.)

O boală binecuvântată

Ἦν δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κόμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρω καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει. ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· Κύριε, ἴδε¹ ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν²· αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ³ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς. ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. (Evanghelia după Ioan, 11, 1-5)

1) ἴδε – iată

2) εἶπεν – de la εἶπον

3) ἵνα δοξασθῇ – să se slăvească

II. Rezolvați următoarele cerințe, formulate pe baza textului de mai sus:

1. Analizați morfologic și sintactic cele trei cuvinte îngroșate în text: ἀπὸ Βηθανίας, ἀσθενεῖ, πρὸς θάνατον. Precizați și formele lor de bază (de dicționar). (12 p.)
2. Transcrieți din text două propoziții relative. (4 p.)
3. Transcrieți din text trei participiale relative. (6 p.)
4. Extrageți din text, dacă există: (8 p.)
  - a) un participiu prezent;
  - b) un substantiv de declinare a III-a cu tema în guturală, cu funcție de complement circumstanțial instrumental;
  - c) un complement circumstanțial de loc exprimat prin substantiv;
  - d) un participiu aorist care are două complemente.

N. B. Precizați explicit dacă anumite forme/structuri solicitate nu se regăsesc în text.

III. Redactați o variantă de traducere în limba greacă veche a textului următor: (20 p.)

Și au venit (προσέρχομαι) la el mulțimi (ὄχλος) multe (πολύς) având (ἔχω) cu ei (μεθ' ἑαυτῶν) șchiopi (χωλός), orbi (τυφλός) și muți (κωφός). Și i-au pus (ρίπτω) la picioarele (πούς) lui, și i-a vindecat (θεραπεύω). Mulțimile s-au minunat (θαυμάζω) văzând (βλέπω) muți vorbind (λαλέω) și șchiopi mergând (περιπατέω). (Evanghelia după Matei, 15, 30-31, text adaptat)

Structura subliniată (μεθ' ἑαυτῶν) nu se modifică, se păstrează ca atare.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXXVIII-a, Tulcea, 21-24 mai 2026

LIMBA GREACĂ VECHIE

Clasa a XI-a

I. Traduceți următorul text din limba greacă veche în limba română:

(50 p.)

Un dans ritual

Μετὰ τοῦτο Αἰνιᾶνες καὶ Μάγνητες¹ ἀνέστησαν², οἱ ὠρχοῦντο τὴν καρπαίαν καλουμένην ἐν τοῖς ὄπλοις. ὁ δὲ τρόπος τῆς ὀρχήσεως ἦν, ὁ μὲν παραθέμενος³ τὰ ὄπλα σπεῖρει καὶ ζευγηλατεῖ, πυκνὰ δὲ στρεφόμενος ὡς φοβούμενος, ληστής δὲ προσέρχεται· ὁ δ' ἐπειδὴν προῖδηται⁴, ἀπαντᾷ ἀρπάσας τὰ ὄπλα καὶ μάχεται πρὸ τοῦ ζεύγους· καὶ οὗτοι ταῦτ' ἐποίουν ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν αὐλόν· καὶ τέλος ὁ ληστής δήσας τὸν ἄνδρα καὶ τὸ ζεύγος ἀπάγει· ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ ζευγηλάτης τὸν ληστήν· εἶτα παρὰ τοὺς βουῖς ζεύζας⁵ ὀπίσω τῷ χειρῆ⁶ δεδεμένον ἐλαύνει.

(Xenofon, *Anabasis*, VI, 7-9)

Precizări lexico-gramaticale:

1) *Αἰνιᾶνες, Μάγνητες* – ainiani, magnesieni (etnonime)

2) *ἀνέστησαν* – indicativ aorist de la *ἀνίστημι*

3) *παραθέμενος* – participiu aorist de la *παρατίθημι*

4) *προῖδηται* – conjunctiv aorist de la *προεῖδον*

5) *ζεύζας* – participiu aorist de la *ζεύγνυμι*

6) *τῷ χειρῆ* – acuzativ dual

II. Redactați o analiză literară a pasajului dat mai jos, având în vedere următoarele repere: (40 p.)

- integrarea corespunzătoare a fragmentului în cântul al XXIII-lea al *Iliadei* și în ansamblul operei homerice
- prezentarea sumară a ritualurilor legate de înmormântarea marilor eroi în epopoea homerică
- ilustrarea pasiunii grecilor pentru întrecerile sportive
- comentarea a trei procedee stilistice/cuvinte/expresii sugestive pentru ilustrarea ideilor textului dat

ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ.
 Εὐρύαλος δέ οἱ οἶος ἀνίστατο ἰσόθεος φῶς
 Μηκιστῆος υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος,
 ὅς ποτε Θήβας δ' ἦλθε δεδουπότος Οἰδιπόδαο
 ἐς τάφον: ἔνθα δὲ πάντας ἐνίκα Καδμείωνας.
 τὸν μὲν Τυδεΐδης δουρὶ κλυτὸς ἀμφεπονείτο
 θαρσύνων ἔπεσιν, μέγα δ' αὐτῷ βούλετο νίκην.
 ζῶμα δὲ οἱ πρῶτον παρακάββαλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
 δῶκεν ἰμάντας ἐϋτμήτους βοδὸς ἀγραύλοιο.
 τῷ δὲ ζωσαμένω βήτην ἐς μέσσον ἀγῶνα,
 ἄντα δ' ἀνασχομένω χερσὶ στιβαρῆσιν ἄμ' ἄμφω
 σύν ῥ' ἔπεσον, σὺν δὲ σφι βαρεῖαι χεῖρες ἔμιχθεν.
 δεινὸς δὲ χρόμαδος γενύων γένετ', ἔρρεε δ' ἰδρῶς
 πάντοθεν ἐκ μελέων: ἐπὶ δ' ὄρνυτο δῖος Ἐπειός,
 κόψε δὲ παπτήναντα παρήιον: οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 ἐστήκειν: αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα.
 ὡς δ' ὄθ' ὑπὸ φρικτὸς Βορέω ἀναπάλλεται ἰχθύς
 θίν' ἐν φυκίοντι, μέλαν δὲ ἐκῶμα κάλυψεν,
 ὡς πληγεῖς ἀνέπαλτ'· [...]

(*Iliada*, XXIII, 676-694)

Zise, și molcom ceilalți tăcură cu toții, când iată
 Singur atunci ca un zeu rășărit Evrial se ridică,
 Fiul viteazului Domn, fecior lui Talaos, Meciste,
 Care la Teb-a mai fost, la serbarea de mort, când pierise
 Craiul Edip, și învinse la jocuri pe toți Cadmeenii.
 Sârguitor se tot poartă Tidid și din grai întărește
 Inima lui Evrial, căci prea mult îi voia biruința.
 Vintrele el cu un brâu i le-ncinse și-i dete pe urmă
 Bine-croite curele din piele de taur sălbatic.
 După ce-așa bătaușii se-ncing, 'naintează la mijloc,
 Zdravene brațe-și-ntind amândoi și se dau împotrivă,
 Se încleștează și-ncep a pocni loviturile grele,
 Groaznic ei crișcă din dinți și curge sudoarea șiroaie
 Din mădularele lor. Dar, când Evrial i s-aține,
 Tabăr-asupra-i Epeos și-l pumnuie-n față, iar dânsul
 Nu mai stă mult în picioare și trupu-i măreț se răstoarnă,
 Cum câteodată se saltă pe malul ierbos de la mare
 Peștele, când de Boreu e suflat și-l îngroapă talazul;
 Astfel se saltă și cade izbit Evrial.

(traducere de George Murnu)

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXXVIII-a, Tulcea, 21-24 mai 2026

LIMBA GREACĂ VECHIE

Clasa a XII-a

I. Traduceți următorul text din limba greacă veche în limba română:

(50 p.)

πολλήν γέ μου κατέγνωκας δυστυχίαν. καί μοι ἀπόκριναι· ἤ καί περὶ ἵππους οὕτω σοι δοκεῖ ἔχειν; οἱ μὲν βελτίους ποιοῦντες αὐτοὺς πάντες ἄνθρωποι εἶναι, εἷς δέ τις ὁ διαφθείρων; ἢ τούναντίον¹ τούτου πᾶν εἷς μὲν τις ὁ βελτίους οἷός τ' ὢν ποιεῖν ἢ πάνυ ὀλίγοι, οἱ ἵππικοί, οἱ δὲ πολλοὶ ἐάνπερ² συνῶσι³ καὶ χρῶνται ἵπποις, διαφθείρουσιν; οὐχ οὕτως ἔχει, ὦ Μέλητε, καὶ περὶ ἵππων καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ζώων; πάντως δήπου, ἐάντε σὺ καὶ Ἄνυτος οὐ φῆτε⁴ ἐάντε φῆτε· πολλὴ γὰρ ἂν τις εὐδαιμονία εἴη περὶ τοὺς νέους εἰ εἷς μὲν μόνος αὐτοὺς διαφθείρει, οἱ δ' ἄλλοι ὠφελούσιν.

(Platon, *Apologia*, 25a-c)

Precizări lexico-gramaticale

1) τούναντίον = τὸ ἐναντίον

2) ἐάνπερ – vezi ἐάν

3) συνῶσι – de la σύνειμι (conjunctiv prezent, III pl.)

4) φῆτε – φημί (conjunctiv prezent, II pl.)

II. Redactați un eseu despre datoria față de oameni și față de zei, valorificând textul de mai jos și concentrându-vă asupra următoarelor aspecte:

(40 p.)

- prezentarea importanței unui comportament onorabil pentru omul grec;
- explicarea datoriei cetățeanului la arme și pe timp de pace;
- identificarea a cel puțin cinci cuvinte-cheie din textul grecesc;
- identificarea și comentarea a două figuri de stil relevante pentru argumentația din text

ἴσως ἂν οὖν εἴποι τις· „εἴτ' οὐκ αἰσχύνῃ, ὦ Σώκρατες, τοιοῦτον ἐπιτήδευμα ἐπιτηδεύσας ἐξ οὗ κινδυνεύεις νυνὶ ἀποθανεῖν;” ἐγὼ δὲ τούτῳ ἂν δίκαιον λόγον ἀντείποιμι, ὅτι „οὐ καλῶς λέγεις, ὦ ἄνθρωπε, εἰ οἶε δεῖν κίνδυνον ὑπολογίζεσθαι τοῦ ζῆν ἢ τεθνάναι ἄνδρα ὅτου τι καὶ μικρὸν ὄφελός ἐστιν, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνο μόνον σκοπεῖν ὅταν πράττῃ, πότερον δίκαια ἢ ἀδίκα πράττει, καὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἔργα ἢ κακοῦ. φαῦλοι γὰρ ἂν τῷ γε σῶ λόγῳ εἶεν τῶν ἡμιθέων ὅσοι ἐν Τροίᾳ τετελευτήκασιν οἱ τε ἄλλοι καὶ ὁ τῆς Θετιδος υἱός [...].”

οὕτω γὰρ ἔχει, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῇ ἀληθείᾳ· οὐδ' ἂν τις ἐαυτὸν τάξῃ ἡγήσάμενος βέλτιστον εἶναι ἢ ὑπ' ἄρχοντος ταχθῆ, ἐνταῦθα δεῖ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, μένοντα κινδυνεύειν, μηδὲν ὑπολογιζόμενον μήτε θάνατον μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ αἰσχροῦ. ἐγὼ οὖν δεῖν ἂν εἶην εἰργασμένος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ ὅτε μὲν με οἱ ἄρχοντες ἔταττον, οὐς ὑμεῖς εἴλεσθε ἄρχειν μου, καὶ ἐν Ποτειδαίᾳ καὶ ἐν Ἀμφιπόλει καὶ ἐπὶ Δηλίῳ, τότε μὲν οὐ ἐκεῖνοι ἔταττον ἔμενον ὥσπερ καὶ ἄλλος τις καὶ ἐκινδύνευον ἀποθανεῖν, τοῦ δὲ θεοῦ τάττοντος, ὡς ἐγὼ φήθην τε καὶ ὑπέλαβον, φιλοσοφοῦντά με δεῖν ζῆν καὶ ἐξετάζοντα ἐμαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους, ἐνταῦθα δὲ φοβηθεῖς ἢ θάνατον ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν πρᾶγμα λίποιμι τὴν τάξιν.

(Platon, *Apologia*, 28b-29a)

Poate că ar spune cineva: „Oare nu ți-e rușine, Socrate, că ai făcut asemenea fapte pentru care te află acum în primejdie de moarte?” Iar eu i-aș putea răspunde pe drept cuvânt: „Omule, nu ai dreptate dacă-ți închipui că acela care poate fi cât de cât folositor trebuie să cântărească sortii de moarte ori viață, ci nu să ia aminte la un singur lucru, ori de câte ori făptuiește ceva, și anume dacă ceea ce face e drept sau nedrept și dacă e lucru vrednic de un om bun sau de un om rău. După vorba ta ar fi niște oameni de nimic toți eroii care și-au dat viața la Troia, atât ceilalți cât și fiul zeiței Thetis [...].”

Și într-adevăr, atenieni, așa și trebuie să fie: ori că ți-ai ales singur un loc în luptă, socotindu-l cel mai potrivit, ori că ai fost așezat acolo de comandantul tău, în locul acela trebuie, cred eu, să înfrunți neclintit primejdia, fără să iei în seamă nici moartea, nici altceva, orice ar fi, ci numai dezonoarea.

Iar eu aș săvârși într-adevăr ceva groaznic dacă, după ce atunci când m-au rânduit într-un post arhonții pe care voi i-ați ales ca să-mi comande la Potideea, ca și la Amphipolis și la Delion, acolo unde m-au așezat ei, acolo am rămas, ca și oricare altul, înfruntând primejdia morții, acum, în schimb, când Zeul îmi rânduieste, după cum am socotit și am înțeleas eu, că trebuie să-mi petrec viața cugetând și scrutându-mă pe mine și pe alții, acum eu, temându-mă sau de moarte sau de orice altceva, mi-aș părăsi postul.

(traducere de Francisca Băltăceanu)

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Concurenții pot folosi dicționarul grec – român (sau grec – o limbă modernă).